

Φασουλῆς καὶ Περικλέτος,
ὁ καθένας νέτος σκέτος.

- Φ.— Ἡ χλαῖναις ἦσαν εἴκοσι χιλιάδες πεντακόσαις καὶ ἡ σκελέαις τοῦ στρατοῦ περίπου ἄλλαις τόσαις, ἦσαν κί' ἐσώβρακα πολλά κί' ἀμπέχονες καὶ ξίφη, ποῦ ἔφθαναν νὰ ὀπλισθοῦν στρ^{ον} τοῦ μεγάλου στίφῃ, διάφορα πλίκια καὶ στερεά κί' εὐρέα καὶ καραβάναις μπόλικαις καὶ ἀφθονος ἐρέα καὶ ὄπλα κί' ὑποδήματα καὶ κράνη καὶ ἀρβύλαι, ἔσθ' ὅτε δέ καὶ θώρακες κί' ἄλλαι στολαὶ ποικίλαι καὶ ὅλα ὅσα ὁ στρατὸς χρειάζεται νὰ ἔχη καὶ ὅταν ἐν εἰρήνῃ ζῇ κί' ὅταν εἰς μάχας τρέχη.
- Π.— Δὲν νοιόθω τίποτ' ἀπ' αὐτά...
- Φ.— Ἀργότερα θὰ νοιώσης, ἀρκεῖ ὀλίγην προσοχὴν ἵστους λόγους μου νὰ δώσης.
- Π.— Λοιπὸν;
- Φ.— Καθὼς ἐννόησες, αὐτὰ ὑπῆρχον κί' ἄλλα κί' ἀκόμη περισσότερα κί' ἀκόμη πρὸ μεγάλα, ὅποταν εἰς τὰ πράγματα ὁ Δεληγιάννης ἦτο κί' ὀλόκληρος Ἀνατολὴ καὶ Δύσις ἐκινεῖτο, ἐνῶ πρὶν ἔλθῃ, Περικλῆ, ὁ Θεοδωρῆς ἀκόμα καὶ γαλβανίσῃ τὸ νεκρὸν καὶ ἄψυχόν μας σῶμα, ἵστας ἀποθήκας τοῦ στρατοῦ δὲν ἦτο μὴ σκελέα, οὔτ' ἕνα κἂν ἐσώβρακον ἢ περικεφαλαία, ἀλλ' ὅλα ἦσαν ἐλλειπῆ καὶ κατασκευασμένα καὶ ἀρραφτα καὶ πρόστυχα καὶ ἀνακατωμένα, οὐδὲ ὑπῆρχε ἄνθρωπος κανένας νὰ φροντίσῃ καὶ εἰς τὰς ἀποθήκας τῶν νὰ τὰ τακτοποιήσῃ.
- Π.— Αὐτὰ τὰ ξέρω, Φασουλῆ, καλλίτερον ἀπὸ σένα, ἀλλὰ τί θέλεις νὰ μοῦ πῆς;
- Φ.— Ὡ χρόνια περασμένα!
- Π.— Βρὲ δὲν ἴμιλῃς;
- Φ.— Ὡ Περικλῆ, βαθέως συγκινοῦμαι, ὅταν ἐκείνους τοὺς καιροὺς τῆς δόξης ἐνθυμοῦμαι, ὅποταν τρέχω μὲ τὸν νοῦν εἰς τρόπαια καὶ νίκας καὶ βλέπω πλήρεις τοῦ στρατοῦ τὰς τότε ἀποθήκας. Μὰ τώρα—ὦ κατάστασις!—γυρνῶ παντοῦ τὰ μάτια καὶ βλέπω τοὺς ἀμπέχονας νὰ γίνωνται κομμάτια, βρεγμένα στέκουν κατὰ γῆς μαπαρούτια καὶ φουσέκια καὶ σκουριασμένα κοίτονται πολύτιμα τουφέκια καὶ ἡ ἐρέα ἢ ὄρφνῃ ξεβάφει καὶ ἀσπρίζει καὶ μόλις βάλῃς ἵσώβρακον τῆς ἀποθήκης σχίζει καὶ ὅλα πρὶν ἐσάπισαν καὶ τάφαγε ὁ σκόρος κί' ἐγὼ φρενιάζω ἐκ θυμοῦ καὶ κλαίω παραφόρως. Ὡ! ἀπελπίσθην παντελῶς γιὰ τὴν πτωχὴν πατρίδα... οὐδὲ σκελέαν ἔχομεν, οὐδὲ περισκελίδα.
- Π.— Ἀλλὰ τί θὲς νὰ πῆς μ' αὐτά;
- Φ.— Κακὴ ψυχρὴ σου μέρα... θέλω νὰ πῶ πῶς τίποτα δὲν ἔμειν' ἐδῶ πέρα κί' ἂν ἦτον εἰς τὰ πράγματα τοῦ Θεοδωρῆ τὸ κόμμα καὶ σφενδονήτας καὶ ψιλοὺς θὰ εἴχαμε ἀκόμα

- καὶ πελταστὰς κί' ἀκοντιστὰς καὶ πετακτοὺς τοξότας καὶ ἀκεραίους καὶ σωστοὺς κί' ἀρίστους στρατιώτας καὶ πλικίων κί' ἐρεῶν καὶ ὀπλων ἀφθονίαν καὶ ἴσως τώρα θάχαμε καὶ τὴν Μακεδονίαν.
- Π.— Σὺν νὰ τὸ ξέρῃς μασκαρᾶ...
- Φ.— Θαρρεῖς πῶς χωρατεύω; εἰς ὅλα πλέον, Περικλῆ, ἐλπίζω καὶ πιστεύω.
- Π.— Τί ἐννοεῖς, βρὲ Φασουλῆ;
- Φ.— Τί θὲς νὰ ἐννοήσω; μὴ μοῦ ζητῆς καταλεπτῶς τὸ πᾶν νὰ σ' ἐξηγήσω. Αὐτὸ καὶ μόνον εἴξευρε καὶ τοῦτο μὴν ξεχάνῃς. πῶς ἦτο τῆς πατρίδος μας σωτὴρ ὁ Δεληγιάννης. Μὰ τώρα κλαίω κατὰ γῆς καὶ σὺ μαζί μου πέσε... μωραίνει Κύριος λαόν, ὃν βούλετ' ἀπολέσαι.
- Π.— Αὐτὰ σου τὰ αἰνίγματα δὲν τὰ καταλαμβάνω.
- Φ.— Λοιπὸν καθὼς σοῦ ἔλεγα ὀλίγο παραπάνω, ἡ χλαῖναις ἦσαν εἴκοσι χιλιάδες πεντακόσαις καὶ ἡ σκελέαις τοῦ στρατοῦ περίπου ἄλλαις τόσαις.
- Π.— Μ' ἐλύσσαξες ἵστα νούμερα...
- Φ.— Θὰ τὰ εἰπῶ συντόμως καὶ τὴν σειρὰν τοῦ λόγου μου μὴν κόπτης ἀποτόμως. Λοιπὸν ὑπῆρχον τοῦ στρατοῦ αἱ ἀποθήκαι πλήρεις, μὰ πρόσεχε, παρακαλῶ, ἀκόμη μὴ μὲ δείρῃς κί' εἰς τελικὸν συμπέρασμα ἐντὸς ὀλίγου φθάνω...
- Π.— Λέγε ὀργήγορα, μωρὲ κί' ἐγὼ καιρὸ δὲν χάνω.
- Φ.— Λοιπὸν καθὼς σοῦ ἔλεγα, βρὲ Περικλέτο βῶδι, ὑπῆρχε τόσον ὑλικὸν καὶ πάντα τὰ χρειώδη, ἢ Ὡ ρ α ὁμος, φίλε μου, γιὰ δλ' αὐτὰ διστάζει καὶ ἄλλα νέα νούμερα ἐκείνη ἀραδειάζει, δὲν παραδέχεται εἴκοσι, ἀλλὰ δεκαῆξ μόνον, μὰ καὶ κουμπιὰ δὲν εἴχανε πολλοὶ τῶν ἀμπεχόνων. Τῆς δὲ Π ρ ω τ ῆ ας πάσαντα ἢ σύνταξις θυμόνει καὶ ἄλλα πάλι νούμερα κί' ἐκείνη καταστρόνει, εἴκοσιπέντε, δώδεκα, τριάντα, δεκαῆξ κί' ἐγὼ διαβάζω νούμερα μόλις ἡμέρα φέξῃ; κί' αἰσθάνομαι φρικίασιν, ναυτίασιν καὶ τρόμον καὶ πρὸ πολὺ κουράζομαι εἰς τῆς ζωῆς τὸν δρόμον.
- Π.— Καὶ ξεθυμαίνεις ἔπειτα εἰς τὴν δικὴν μου ράχη καὶ ἄνω κάτω, μασκαρᾶ, μοῦ κάνεις τὸ στομάχι.
- Φ.— Δέκα χιλιάδες ἵσώβρακα... πολὺ καλά, ὦραϊα... περίπου δὲ τριάκοντα καὶ πλέον ἢ ἐρέα, ἀμπέχονες ὡς εἴκοσι καὶ κάτι παραπάνω...
- Π.— Τί λές, βρὲ ἀφιλότιμε;
- Φ.— Προσθαφαιρέσεις κάνω... Πλίκια ὡς δώδεκα καὶ δέκα ἵποκαμίσαις... πολὺ καλά, περίφημα...
- Π.— Πάλι σ' ἐπιάσαν λύσσαίς.
- Φ.— Τρία λοιπὸν κρατούμενα...
- Π.— Ἀκόμη, βρὲ, δὲν παύεις;
- Φ.— Ὑπομονή, παρακαλῶ καὶ θὰ μὲ καταλάβῃς. Ἄν τώρα δὲ τοὺς ἀριθμοὺς ὀρθῶς προσθαφαιρέσης, κατόπιν δὲ δι' ἀριθμοῦ τινὸς τοὺς διαιρέσης, θὰ εὐρῆς τὸ γενόμενον καθὼς καὶ τὸ πηλίκον καὶ τὸ ἐκάστω, Περικλῆ, ἀρμόζον καὶ προσήκον καὶ θ' ἀνακρούξῃς ναυτιῶν, ἰλιγγιῶν καὶ κλαίων: «Ὡς πρᾶγμα φοβερὸν ἐστὶ καὶ ὄντως ἀργαλέον ἀναγινώσκειν ἀριθμοὺς ἀνδρῶν ἄλλοφρονούντων κί' ἐνάτασθάλους ἀριθμοῖς πρὸ χρόνου κραιπαλούντων. Καὶ τώρα νὰ ἡ ράχη μου ἐμπρὸς σου, Περικλέτο...
- Π.— Τρεῖς ματσουκιάς ἐκ περισσοῦ ἀπάνω της προσθέτω.